

Сызната
2 харчы

БУРНАШЕВ Роман Романович

Спикомтарга: Баи механизация ком-
туни омордуу; Держинскийдари лесни-
чество участковой техника А. А. Даври-
нович.

Бүгүн-сарсын оройуон бурдугу үүннээрэр бу икки киин-
нэригэр сааһы хонуу үлэлэрэ көхтөөхтүк саваланыахтара.

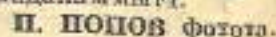
Отделеннега соххэ барг-
номун, дирекциягын уонна
рабочномун көһөрүлэ сыл-
дьар Кыһыл аңамалары түү-
тэриллини.

Г. АФАНАСЬЕВ

Снимокка: Писев куоракка «Итекс» диин текстиллэй предприятие сьаагар улааньир социалистическай ула биргэстэстии чилинээнэ.

ЧТК—ССТА ФОТОЛИНИ

Райком бюрота Совет гэрийн-агаассабай үлэтигэр таагариллыбыт итгэстэри түүрэтэр практический дээдэлэри ыларыгэр нэхилиэк Советын исполкомун (председатель Федотов И. А.) соруудааан туһааннаах уурагдыадына.

Уфа. Кариановская ГРЭС
коллектива электромонтеры
огорчу сыллаагы программа-
тын сэтинньа 7 күнүгэр толо-
роҕо быһаарына.

CCTA

Врачка көрдөрө киирээри олорон

Муус устар 28 күнэ, Оро-
йоннаабы балыһаа көрдөрө
дөн ааттаан үгүс киһи мусту-
бут. Үксүлэрэ тикс араһына
ааттаан кэлбиттэр.

Көрдөрөөччүлөр бэйэлэрин
ини ардыларыгар көпсөтүннэ-
риттэн сылыктаахха, врач
Тамара Осиповна Пенюковская
марыһахтарга олус амаарах
сыһыаннаах, үлэтисэр кыһам-
нылаах, көрдөрөөччүлөр кы-
балбаларын хайа сатанынан
чэпчэтиик, түрүтүннүк тэра-
тарга бадалаах эбит. Дьон ки-

ни аадырыһыгар бэрт абах
хайгыыр санааларын аналлар,
эссө хайдах махтаннах тал-
ларын булаллар. Оччолуна
тодо итинчэ үгүс күн тиксэ-
рин эмтэтэччилэр бу балыы-
баттан арахпатылар?

Маныаха эпистэт сүдүргү
Бастакытынан, ыарыһах үгүс,
онон күн ахсын уочарат ула-
хан. Итининэн, врач күннээ-
би үлэтин чопоруускатын
учуоттаныллыбат. Холобур,
бүгүн төһө киһи иккиттэн,
үһүстээн эмтэнэччилэрин

көрдөрөөччүлөр уочаратка су-
руллубат. Ону тэбэ, уочаратка
бүгүн турбут дьон, уруксүлэр
бары эмтэнэн бүппүтүрүнэрэ
күннэ көрдөрүүлэрэ олохто-
мот (маныаха ыарыһах бала-
һыаннааах ыарыһах аахсы-
мааха дьон буолбутах). Ити-
ни уонна уочараты хонтуруол-
лааччынан тикс араһыгар ко-
мөлөөр медреса баар бу-
луохтаах этэ. Ол суох, Муус
уустар 28 күнүгэр кометайооч-
чу эбитэ дуу эбэтэр балыһа-

ба үлэлиринэн туһулан каби-
неттан кабинетка кириэ-тахса
сылдымбыт Евдокия Попова
киһи иллэрэрин, эбэтэр илл-
эрбэтин бэйгэ быһааран
уочараты түн-танг туһута. Ол
түмүгэр бастакылар көнүннү
табыллыттарэ.

Самай сүрүн биричиэнэни
уочараты туһууу суоҕа буо-
лар. Маныаха балыһаа бэбэ-
тин үлэһиттэрэ, балаһыанна-
ларынан туһулан, бэйэлэрин
аймахтарын, билэр дьоннорун
ханнык да уочараты аахсыбак-
ка быһа эмтэтиилэрэ үгүс би-
риэмэни тардар. Холобур, ити
күн балыһаа техникасыбыс үлэ-

һитэ Евдокия Попова көрдө-
рөөччүлөр собулуһун салла-
рын иштэ аахса да барыһа,
бир оҕону быһа иллэрэрин
эмтээн баран «горой» курдук
туттан-хаптан ыарыһахтары
үтүрү-баттары да ситэртээн
туттуммута. Ол курдук, Одо-
луунтан илбирбит ыарыһах кар-
точкатын врачка көрдөрбөтө-
бин, регистратор килтэри
врач кабинетыгар уурарка кү-
һөһүннэ. Эмиэ ити күн Оро-
йоннаабы саниндетанция
үлэһитэ Матрена Гуляева ай-
маҕа 11-12 саастаах оҕо быһа
иниран эмтээн таһыста. Ама,
иттэтин ордук эссө туох чуол-
кай холобурдар наадалар?

Онон инникитин оройуон-
наабы балыһаа администра-
цията тикс врачтар сөптөөх
көмөлөөччүлөр булан биэрэрэ
уонна ити үһсэ ааттамыт
итэбэстэр хатыламматтарыгар
туһаайыллыбыт дыһааныла,
ра наада.

С. ОСИПОВ.

Оҕолор сайынгы сынньалаҥнарын табан тэрийиэххэ

(Бүтүүтэ. Итиннэ 3 стр. көр.)

Итиннэхэ оҕо ахсаана тинийэр. Кэлин
сылларга үгүс оҕолор дьаһаларыгар
олорон хаалар буолдулар.

3. Режими тутуһуулары

САЙЫН сорох оҕолор түүн 11-
12 чааҥа диэри утуйбаттар. Сер-
сыарда хойутаан тураллар. Бара-кэлэ
сылдьыан урут-хойут аһыһаллар. Ба-
рээдэгэ суох сүүрөн-көтөн сөннэлэрин
эһэллэр. Оттон көрөхсө биллээх иһин-
гэ түбөстөбүнэ, күнүстөрү-түүнүстөрү
айдаан тахсаллар. Ити барыта оҕо
этэ-хаһа, өйө-санаага сайдарыгар
буортулаах. Оттон төрөннүттэр ону
улаханна уурбаттар. Оҕолорго ханан
көтөн утуһары, ханна сылдыарын,
тугунан дьарыктанарын билэ-көрө са-
таабаттар.

Тоҕус-уон ый устата үөрэххэ сыра-
ларын биэрбит оҕолор өттөрүн-хайы-
нарын дьаҕдытэллэригэр, «Идорун-са-
нааларын сынньаталлар»гыр табыл-
таах усулуобуйа үөскөтүлүбүтэ.
Бастатан туран, учууталлар, эмч үлэ-
һиттэрэ, төрөннүттэр сүбэлэһэн, оҕо
саһын, доруобуйатын, дьоруун
учуоттаан сайынгы режим оҕорол-
лоро, ону толоттороллоро наада. Онуо-
ка болломто сынньалаҥы, үлэни, аа-
дыһын, спорду таба дьүүрлөөһүнү
уурулуохтаах. Иккиттэн, спортна-
най күрэхтэһиһилэр, мадэскай сон-
нууулары тэрийи, кэрлэһтэ ком-
лөсүһүү, билэри, сатыырга үөрөтүн,
дөҕөрдөһүү тыһыгар иитин коллек-
тивка эрэ кыаллар. Онон төрөннүт-
тэр комитеттары чилиһнэрэ, нэһи-
лиэктэр Советтары депутаттара, аг-
гитатордар, политтэрийэччилэр оҕолор
олорор сирдэринэн, зоналарынан

коллективтары үөскөтөргө үлэһиниллэ-
рэ эрийиллэр.

4. Аһылык, уу, ыраас салтын

САЙЫН үрүн ас, сир, эрдэтээни
оҕоруот аһа дэлэйэр. Онон оҕо-
лорбутун үүнэн иһэр организмнэри-
гар наадалаах, итэҥитиллээх аһы-
гыһын толору хааччылар кыахтаах-
пыт.

Бастатан туран, кымыстааһыны
күүскэ тэҥитиэххэ. Онуоха кыах суох
буолбатах. Үгүс хаһаайкалар ынах
да үтүттэн бэртээхэй кымыһы оҕо-
ролдор. Кыһын оскуолаһаар итин
аһылык тэрийлэн, оҕолор үүтү тап-
таан иһэр буолдулар. Маны салҕаан
үүтү иһэрдикхэ. Күөччэри, нэдьгэ-
һи, суораты, кефири, оттоох аһы,
о. д. а. дэлэччи оҕорор кыаллар
суол.

Хортуһонуйга, моркуон, эриһинэ,
луук курдук оҕоруот астарыгар суол-
та биэрэн, элбэхтик үүнэриэххэ.
Былырын сайын хаптаҕас, моон-
ноһон, таллэй бөркэ үүмүттэрэ.
Ону ыраах сирдэргэ массына би-
рэн оҕолору, дьахталлары түмэн ко-
муйтары кыһа да тэрийлбэтэ.
Ол быһыл хатыһаныан табыллыбат.

Бөһүлөктөрүт үксүлэрэ сүүрүгэ
суох алаас, үрэх сирдэр күүлэри-
тэн ууланын олороллор. Ону ыраа-
һырдар дьаһаллар сөннэлээх соҕус-
тук ымыллыбаттар дикхэ наада. Ти-
повый уборнайдары, кирдөөх ууну то-
бор дьаһмалары, бөх тоҕор дьаһык-
тары оҕотторуу, бөҕү аналлаах сир-
гэр эрэ тоҕуу, ыттары мэнээк сыры-
тыннарбат буолуу кыаллыбат. Иһэр
уудуах күүлэргэ кыһын ыһагы уу-
латыны эмиэ тохтотуохха. Ити

күүлэргэ сөтүөлөөһүн, таһас сууһуу
табыллыбат.

Бөһүлөктэр туһаһа бөх-сыыс,
ноһуом буоллаһына салгымыт хай-
даҕа биллэр. Онон ыраастыахха. Уу-
луссарга, дьаһалар тастарыгар мас-
тары, сибэкилэри олордуохха.

ТҮМҮКТЭЭН эттэххэ, оҕолор са-
йынгы сынньалаҥнарын тэри-
йи—бүтүүһүмүт дьаһалта. Ону көл-
бөрүтүһэр табыллыбат. Партийнай,
комсомольскай, профсоюзнай тэри-
лэлэр, нэһилиэктэр Советтара, педаго-
гическай коллективтар күнү-дьылы
ыһыахка бөлөмнөһүн үлэни тэрийи-
гэ быһаччы кирибэтинэн бараллара
эрийиллэр.

Н. СОЛОВЬЕВ,

Саха АССР оскуолаһаар
үтүөлээх учуутала.

РЕДАКЦИЯТТАН: Саха АССР
оскуолаһаар үтүөлээх учуутала
Н. С. Соловьев бу күнүгэ быһа-
рылыһахтаах, улахан суолталаах
бонпууостары көтөҕөр. Партий-
най, комсомольскай, профсоюзнай
тэриятэлэр, хаһаайытыбалар са-
лалталара, нэһилиэктэр Советта-
ра, педагогическай коллективтар,
төрөннүттэр биһигэ түмэни ыһы-
тахтарына, ити дьаһаллар олоххо
кирииллэрэ саарбаҕа суох.

Редакция бу сүрүгү бөчөттөһөн
туран, хаһаайытыбалар салайаач-
чыллара, партийнай, комсомоль-
скай, профсоюзнай, советскай үлэ-
һиттэр, учууталлар, төрөннүттэр
оҕолор сынньалаҥнарын тэрийи
туһуан хайыат нөҕүө активнай-
дык көпсөтүнэхтэрэ дьон эрэнэр.

САХА СИРИН

МЕЛИОРАТОРДАРЫГАР

Якутская, ССТА. Саха си-
рингэр хoduһалары уонна мөч-
чирэн сирдэрин ыуулуһуу-
һун ыһаах үлэ биллэрэни-
нэ, Республика колхозтара
уонна совхозтара уонунан
аарыллар быһыттары оҕорор-
го былааннаһылар. Хаһа-
йыстыбалар сирдэрин үүнүү-
түн үрдэтэргэ 50 тыһыынча
гектар хoduһа сиргэр мине-
ральнай уобурдуулар килэ-
риллиэхтэрэ.

ССТА.

Редактор Н. П. СИДОРОВ.

Сочитаабы «Спутник» ыччат сынньанар киинэ

Сочитаабы «Спутник» аан дойдутаагы
ыччат сынньанар киинэ Чернай муора биз-
рөгэр, аатырар Сочи курордун территория-
тыгар баар. Бас—балаҕан ыйдарыгар манна
советскай ыччаты кытта биһигэ элбэх тас
дойдулар уолаттара уонна кыргыттары
сынньаналлар.

«Спутник» сынньанар киинигэр сынньа-
нааччылар бириэмэлэрин туһалаахтык
атааралларыгар бары барыта биэр. Сынньа-
нааччылары элбэх интериһинэй экскур-
сиялар, походтар, спортка күрэхтэһиһилэр
күүтэллэр. Манна аналлаах спортнай
площадкалар, пляж, ыччэт кулууба, үй-
күүлүүр площадка, библиотека, кэтит эк-
раниһах киинэ сэмдэти, биллэрдыр саа-
ла, сувенирнай кноски, музыкальнай са-
лон, спортнай уонна туристическай ин-
вентардар прокаттарын нууна уо.д.а. баа-
лар. Ыччэт сынньанытын программаты-
гар дөҕөрдөһүү биһэрдэрэ, үлэ-сэрин ве-
тераннарын, культура, искусство билли-
лээх деятеллэрин кытта көрсүһүүлэр, фи-
зкультура хайыһылар, карнаваллар, муора
быраһыһыһытара, айар илэлээх коллек-
тивтары кытта көрсүһүүлэр, онтон да
аһыттар маддун тэрийлэллэр.

Сынньанааччылар Сочи-Магдэста курор-
тарын сынньанар дьаһаларыгар, «Дендрэ-

рий» дьон ботаническай сад, хайаҕа баар
«Рица» күүлэ, Сочи куорат музейдары-
гар, мантан да атын үгүс сирдэргэ экскур-
сияҕа сылдыһаллар.

«Спутник» сылы быһа үлэһит. Манна
сынньанымы 20—24 хонук устата ыһыл-
лар. 24 хонукка сынньанымы путевкатын
сманата 120 солк.

Айаны таптааччылары Баку—Ереван—
Сочи уонна Бакуриани—Сочи маршрут-
тарынан иккис суол айан күүтөр. Баку—Ере-
ван—Сочи маршрута Каспийскай муораҕа
аан дойдутаагы сынньалаҥ кииниттэн са-
баланаар, онтон Ереванга уонна Севан
күүлэ бараллар. Ити маршрут онтон эссө
салгыны Сочига тинийэр. Хас кини ахсын
сынньанымы 8 хонук. Бу маршрут путевка-
тын сманата 124 солк.

Кавказтаагы «Спутникка» Адлерга дьон
самолетунай эбэтэр Сочига дьон поёһы-
най тинийиллэр. Сочиттан ыла «Спутник-
ка» дьон «Спутник» дьон ааттаах анал
автобус сылдыар.

Ыччат аан дойдутаагы сынньанар ки-
ини «Спутник» аадырыһа маһык: Крас-
нодарскай кыраай, Сочи—62, Агура,
«Спутник» сынньанар киинэ.

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: Чурапчы саниһиһэти, Нарп

Мэриэ уулусса 12 №-а.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОННАРА: редактор—0—89, тыа ха-

һаайыстыбатын уонна культура, олох-дьаһах отдала-

ра—0—90, уопсай отдал—0—91, типография—0—95.

Редакцияҕа ытар сурукка аадырыһы, араспаһыһы,

ааты-аба аатын толору сурулуохтаах.

А. СОЛДАТОВ,
летнаблюдатель.